

„Az új nagyhatalom tanácskozott önmagával a Hradsinban“

Döntött a kisantant

A békeszerződések revíziójának lehetősége egyelőre kutbaesett. -- A kisantant megszavazta a négyhatalmi egyezményt, mert garanciákat kapott Franciaországtól

Elnapolják a leszerelési konferenciát

A Hradzin külön szobájában három állam külügyminisztere határozott. A határozat várható volt: ellene szót a békeszerződések revíziójának és hozzájárul ahhoz, hogy a négyhatalom aláírja egymásközi szerződését. A Kisantant hozzájárult. A hangsúly ezen van. Tényező lett a három ország. Ma még örül ennek Franciaország, de a holnapok meglepetéseket is hozhatnak.

Hat órán át tanácskoznak

Prága, máj. 31.

Az állandó tanács, amelynek tagjai Benes, Jeftics és Titulescu külügyminiszterek, kedden tartotta első ülését. Ez alkalommal cserélték ki a kisantant új szervezeti egyezményének ratifikációs okmányait, csak ezután a zegységet szimbolizáló aktus után kezdték meg a külpolitikai program tulajdonképeni megvitatását.

Politikai irányvonalak

A tárgyalások első pontja a négyhatalmi egyezmény kérdése volt, amely ellen annak idején a Kisantant államai, csakugy, mint Lengyelország, egészen az utolsó napokig elkeseredetten harcoltak. Ez a harc, ugy látszik, nem volt hiábavaló, mert a hivatalos jelentés a Kisantant jövő viselkedését a négyhatalmi paktummal szemben a következőkben fogalmazta meg:

„A Kisantant államok három külügyminisztere 1933. március 25-én megállapította azokat a politikai irányvonalakat, amelyeket a négy nagyhatalom külön egyezménye kérdésében követni fog. A három külügyminiszter kijelentette:

1. Minden olyan államközi együttműködés hasznos és kívánatos, amely csak a szóbanforgó államokat érintő kérdések rendezésére törekszik.

2. A Kisantant államai nem ismerik el, hogy olyan szerződések is hasznára lehetnek az országok közötti jóviszonynak, amelyeknek az a céljuk, hogy egy harmadik állami jogaival rendelkezzenek és így valamely konkrét döntést hozzanak, akár közvetett, akár közvetlen nyomás formájában, amely ehhez a szerződéshez nem csatlakozott államokat érintené.

3. Miután nem fogadható el az az álláspont, amely akár közvetve, akár közvetlenül más tulajdonjogáról akar dönteni, a Kisantant 1933. március 25-én a legnyomatékosabb fentartással élt minden fajta szerződés esetleges megkötésével szemben, amely jogait és politikáját érinthetné.“

Ez a megfogalmazás nagyon világos, nagyon erős és nagyon elutasító. Hiszen a néhány mondatban három hónapi óriási apparátusú diplomáciai munkája foglaltatik.

Visszautasítják a békerevizit

„A három külügyminiszter ismételt megvizsgálta a békeszerződések területi rendelkezéseinek megváltoztatását kívánó álláspont problémáját. Elhatározták a külügyminiszterek, hogy ebben a kérdésben ünnepelesen és véglegesen leszögezik a három állam álláspontját, hogy ilyen módon ugy a jelenben, mint a jövőben minden kétértelműséget kiküszöböljenek.

1. Az állandó tanács megállapítja, hogy ebben a kérdésben a három állam álláspontja egymással teljesen megegyezik.

2. Az állandó tanács megállapítja, hogy

a kisantantállamok számára a békerevizit nem létezik. Mindazonáltal elvi okokból nem engedhető meg, hogy bármely országra nyomást gyakoroljanak a revízió végrehajtása érdekében, miután az állam területének a sorsa kizárólag a felelős, alkotmányos tényezőktől és az egyes országok alkotmányának megfelelően, a parlamentek elhatározásától függ.

3. Az állandó tanács megállapítja, hogy a revíziós kérdések felvetése csupán az államközi jóviszony megmérgezésére alkalmas, miután teljesíthetetlen reményeket ébreszt.

Amikor egy magyar ujságíró egy Kisantant államfőnek azt mondta, hogy a nyilatkozat revízió-ellenes része nagyon is élesen látszik, ez volt a válasz:

„Elvi álláspontot kellett leszögezni és ilyenkor a legridegebb formula a legjobb formula. Magyarországról lesz még szelídebb hangon is szó.“

Elnapolják a leszerelési konferenciát

Genf, máj. 31.

A leszerelési értekezlet főbizottsága tegnap kezdte meg a gázháború elleni tiltakozás tárgyalását. Egyre erőteljesebben tért hódít az a gondolat, hogy június 8-án a leszerelési konferenciát a világgazdasági konferencia utánra, július derekára halasztják. Franciaország azonban legfeljebb csak nyolc napra szóló elnapolásra hajlandó belemenni, mert fél Németország állandó fegyverkezésétől.

Kreuger mégse volt olyan utolsó...

Három év alatt félmilliárdot juttatott az államnak a gyufamonopolium

Bukarest, máj. 31.

A Kreuger által évekkel ezelőtt megszervezett svéd gyufatröszt tudvalevően nálunk is monopolhelyzetet élvez, amelynek ellenében a román államnak megfelelő részesedést juttat a jövedelemből. Ezt a revedencát a gyufatröszt folyton csökkenti szeretné, mert a kedvezőtlen pénzügyi viszonyok miatt nem bir olyan forgalmat elérni, amilyenre számított. Amikor a román kormány Párisban a külföldi kölcsöntörlesztések fizetésének elhalasztása végett tárgyalásokat folytatott a hitelezőkkel, svéd gyufatröszt megkísérelte, hogy leszállítsa a gyufa részesedését százalékokat. Ez a kísérlet akkor nem járt

eredménnyel, mert Medgearu pénzügyminiszter nem fogadta el az ajánlatot. A gyufatröszt meghívottai a napokban Bukarestbe érkeztek és újból tárgyaltak a pénzügyminiszterrel a revednca leszállítása végett. A kívánságot ismét azzal indokolja hogy a gyufafogyasztás a magas árak miatt visszaesett. 1930-ban 700 millió 500 ezer lej, 1931-ben már csak 502 millió lej, 1932-ben pedig 519 millió lej bruttó bevétele volt a gyufatrösztnek Romániában. Ebből 501 millió 555 ezer lej kapott a román állam haszonrészesedése címen és ezért a gyufatröszt az első három évben 46 és fél millió lej veszteséget szenvedett.

A mi fiatalságunk

Most, hogy már megtörtént, szégyenlem az esetet. De mit tegyek? Megtörtént és pont.

Vagy talán újból így cselekednék, ha az eset megismétlődne? Lehet. Talán bizonyos is. Sőt egészen bizonyos.

Különben ez történt:

Elém állt tegnap egy fiatal gyerek. Lehetett úgy 16—17 éves. Ezt mondja:

— Borzasztó dolgok történtek tegnapelőtt Sinfalván és Borréven és Magyarigeben, miért nem írunk erről többet a magyar lapok?

Ahogy mondja elvörösödik. Látszik, hogy indulatba jött.

Megnyugtatom, hogy nagyon is sokat írtak a lapok az előbb említettekkel kapcsolatban.

— Nem elég — feleli kis barátom. Egészen bizonyos, hogyha ezt a románokkal csinálták volna meg annak idején a magyarok, az egész világ sajtója foglalkozott volna az ügygel.

Ránéztem az én apró emberemre, aki maga volt a vád, maga volt a bírálat, a kémség, a bosszúállás, a gyűlölet.

— Honnan hallotta vajjon ez a gyermek azt, hogy mit tett volna a román közvélemény és a román sajtó — gondoltam, de nem kérdeztem meg. Hagytam, hadd beszélje ki magát.

— A híres memorandum-perben ezrel jelentek meg a románok a tárgyaláson. Nem törődtek sem a kákastollas zsandárok, kal, sem pedig az egyetemi hallgatókkal. Mindenki vállalta a következményeket. De mi, magyarok se nem merünk, se nem akarunk merni. Szó nélkül türjük, hogy testvéreinket üssék, verjék, kifosszák és egy lépéssel nem megyünk a segítségükre.

Igy mondta: „...nem megyünk segítségükre“.

Volt ebben a gyerekben sok férfiaság ahogy felém hajigálta a mondatokat. Mintha nem is hozzám, hanem az erdélyi magyarság vezető alakulataihoz beszélt volna.

Hazudnék, ha nem éreztem minden szavából azt, hogy jogos amiket mond és minden szava csupa igazság. Azt is tudom, hogy ebből a fiúból sohse lesz megalkuvó, gerinctelen ember, de úgy éreztem, hogy bármennyire igaza is van, nekem nem szabad ebben a gyerek-emberben a gyűlöletet még jobban szítani. Én nem tehetem meg azt, mit román újságíró kollégáim még ma is megtesznek, hogy a legvadabb gyűlölettel uszítják a fiatalságot a magyarság ellen. Ugy éreztem, hogy nekünk fegyelmelmezetségre kell nevelnünk a mi fiatalságunkat és nem gyűlöletre.

— És én hosszú órákon keresztül beszéltem ennek a hevíllékeny fiatalembernek arról, hogy nekünk kisebbségi magyaroknak nem szabad magunkat elragadtatni. Beszéltem neki arról, hogy egy évezreden át éppen az volt az erőnk, hogy nem követtünk el ostobaságokat. Ezért maradtunk meg. Beszéltem neki arról, hogy éppen őrájuk, mai 18—20 évesekre lesz igen nagy szükségünk. Nekünk, magyaroknak lesz rájuk szükségünk, akik higgadsággal, felkészültséggel vállalják majd az elkövetkezendő eszméi harcokat. Azt mondtam neki, hogy a mi fiatalságunk nem heccelődhetik, nem verekedhetik. A mi fiatalságunknak tanulni kell. Komolyan, éjjelt nappalá téve.

Erről beszéltem én ennek a felhevült és indulatos magyar gyereknek. És nem említettem meg sem Sinfalvát, sem Borrévet, sem Magyarigent, — de még 1848-at sem és Zalatnáról sem tettem említést.

Ez történt tegnap. Lehet, hogy sokak előtt nem tettem jót. Én úgy érzem, amit cselekedtem, jól cselekedtem.

Felboncolták Tischler Mór holttestét

A vizsgálóbíró letartóztatási végzése szerint Siancu előre megfontolt szándékkal gyilkolt

Bukarest, máj. 31.

Tegnap délelőtt újból kihallgatta a vizsgálóbíró Siancu Emilt, a kolozsvári trafikost aki revolverlövessel meggyilkolta Tischler Mór. Siancu aki a gyilkosság utáni félóránban nagyon higgadtan viselkedett, most ideges és azt a látszatot akarja kelteni, hogy a gyilkosságot nem előre megfontolt szándékkal, hanem pillanatnyi izgalomban követte el. Ezt az állítást azonban megcáfolta a házkutatás, amelyet Siancu szállodai lakásán tartottak. A szállodai szobában ugyanis megtalálták a svájci „parabellum“ gyártmányu hatalmas revolver börtökját. Nyilvánvaló, hogy Siancu azért hagyta a szállodában a börtököt, hogy a revolvert könnyen

előránthassa zsebéből és így kisebb súlyt is vigyen magával.

A vizsgálóbíró kiadta a letartóztatási parancsot Siancu ellen. A végzés megállapítja, hogy Siancu előre megfontolt szándékkal gyilkolt.

Titi Vasiliu törvényszéki orvos felboncolta Tischler Mór holttestét és megállapította a halál okát: a 9 mm-es kaliberű golyó eltörte a hátgerincet, átfurta a gerincvelőt, érintette a gyomrot és a vesét s a mell bal oldali részén távozott a testből. A vérvesztés oly nagy volt, hogy az volt a halál közvetlen oka. Tischler temetése pénteken lesz Kolozsváron.

Lengyelországban lopott

30 millió lej értékű kincset találtak egy csernovici sintér házában

Csernovic, máj. 31.

Lengyelországban nemrégiben vakmerő lopás történt. Jaroselski Kazimir gróf kastélyából ismeretlen tettesek egy 30 millió lej értékű kincset loptak el. A hatóságok nemrégiben kinyomozták a tetteseket, akik bevallották, hogy a kincset átvitték Romá-

niába, Csernovicba és ott Weidner Zsigmond sintér házában rejtették el. A csernovici rendőrség most házkutatást tartott Weidner lakásán és meg is találták a 30 millió lej értékű zsákmányt. Weidnert letartóztatták, az ékszer pedig erős fedezet mellett szállították Csernovicba.

Sikos volt az út Turnu Severinnél

A Dunába fordult egy teherautó

A teherautó tulajdonosa a vízbefult

Turnu-Severin, máj. 31.

Borzalmas autószerencsétlenség történt tegnap Turnu Severin közelében. Pannica Dumitru mészáros feleségével és gyermekével együtt egy teherautón a közeli Bozovici városkába akart menni. A teherautó a Dunapartján haladt, az esőzések miatt sikos

úton azonban megcsuszott, a soffőr nem tudott fékezni és az autó a karfán keresztül a Dunába esett. A gyermek még a parton kiesett a kocsiból. Pannicáné és a soffőrnek sikerült kiusznia a partra, a mészáros azonban az autóval együtt a víz alá merült és Pannica a Dunában lelte halálát.

Akit előbb-utóbb elér végzete

A Kludsky-cirkusz orosz-lánja széttépte a szelidítőt

Braila, máj. 31.

Brailából jelentik: Borzalmas szerencsétlenség történt tegnap este a jelenleg Brailában vendégszereplő Kludsky cirkusz előadásán. Hans Marshall orosz-lányszelidítő a műsor második részében mutatványait akarta bemutatni, alig lépett be azonban az orosz-lánketrecbe, az egyik orosz-lán ráugrott és mielőtt a szelidítő revolverét előránthatta volna, a több ezer néző szemeláttára széttépte. A közönség körében leirhatatlan pánik támadt, a nézők fejvesztetten menekültek. A cirkusz személyzete a rácson át bedugott vasvillákkal nagynehezen tudta lecsillapítani megvadult orosz-lánokat.

Százezer lejt sikkasztott a kolozsvári Erdélyi Bank egyik tisztviselője

Kolozsvár, máj. 31.

Az Erdélyi Bank és Takarékpénztár hétfőn felfelentést tett az ügyészségen Schuhkommer Margit tisztviselője ellen 100 ezer lej elsikkasztása miatt. A tisztviselő a váltóinkasszó osztálynál dolgozott és itt követte el manipulációt. Az ügyészség

rendeletére a rendőrség letartóztatta Schuhkommer Margitot, aki beismerte a sikkasztást.

FALUSI tiszta leányt felvesznek mindenek Kálvária-ucca 58. második kapu.

Egy fiatal leány
afrikai kalandjai

52

vadon leánya

— Kedves Bwana Dyki, — mondta lány. — Csak nem hibáztatja magát valóban a történetekért? Kérem adjon tüzet erre a cigarettára... Vagy a sátrába menne mára?

Dyke nevetve tartotta oda neki a gyufát, de a keze láthatólag remegett, amint a leány arca közelebb hajolt hozzá a gyufára.

— Bizonyára az én lelkiismeretemet terheli mind ez — mondta — De úgy látszik, a doktor nem sokat törődik vele. Sem ön, — tette hozzá hirtelen és feszülten kereste a leány pillantását. Mert egy fél pillanatra megint megjelent a leány szemében az a rémület és arcát sötét pir öntötte el. Ez eltűnt, majd újra visszaömlött arcára, mikor egyszerre különös hang — mint valami letakart dob hangja — kerekedett föl a rege-
tegen, a mocsáron túlról és tulbrummogot minden más hangot. A leány a székre rogyott. Dyke felugrott és erősen figyelt. Látta, hogy az emberek is néma rémülettel figyelnek és Recco ingujjban jön ki a sátra ajtajába.

— Hallja ezt? — kiáltotta. — Mit gondol, mi ez?

A brummogás erősödött, de aztán lassan elhalt.

— Dobok, — felelte Dyke. — Tul a mocsáron. Több szóllott, én...

Egyszerre elhallgatott.

A dobolás megszűnt s még mélyebben érezte a csöndet... a csöndet, melybe egyszerre félreismerhetetlen, távoli puskaropogás vegyült.

— Mauser-fegyverek, — lihegte Dyke. Halfiz és katonái. Legfeljebb egy mérföldnyire és közöttünk ez az átkozott mocsár!

XII. FEJEZET

Dél felé járt az idő, amikor Dyke abba a sűrű bozótba lépett az utolsó mocsárnál, amelyik tegnap megállította őket az útjukban. Most állt meg először a táborból jövet majd leült, hogy átadja magát borus gondolatainak. Egy élelmiszeres ládán ült, melyet a bozótból húzott elő. Ez már a harmadik volt, melyet azóta talált, hogy elhagyta azt a helyet, ahonnan, teljességgel nem számítva arra, amit a Végzet készít számukra, eltávozott az emberek mellől, hogy Recco segítségére siessen.

Ezért a helytelen gondolatért nem győzt elég szemrehányást tenni magának. Hiszen, ha nem hederit Recco segély-kiáltására és a menetnél marad, bizonyos, hogy az emberek nem szöknének meg. Igaz, valami hatalmas, megmérhetetlen végzet jelen-voltát is érezte, amely ellen hiába való lett volna minden erőlködése.

Lehet az is, hogy a zivatar miatt a menet minden emberét átvezethette volna a mocsáron. Tudta, hogy ő minden emberileg lehetőleg megtett. A dobok hangjára és a lövöldözésre az volt az első indulata, hogy elszánja magát és neki vág a lápnak. Pedig, ha enged ennek az első indulatnak, akkor elveszett... megfulladt volna bizonyára.

Soha életében nem látott még ilyen fajta mocsarat. Nem az, hogy a vize mély lett volna. Akkor sokkal egyszerűbb lett volna átúsznia. Hanem legtöbb helyén sekély volt, ellenben a fenekén iszap terjengett, amely úgy ragadt, mint az enyv és ráadásul most mindenütt uszáltak benne a vihar maradványai: — roppant ágak, tüskék, kötélszerű folyondárok, összekavarva a láp saját növényzetével hogy az egész csaknem áthághatatlan akadályá tömörült. Még most sem pihente ki egészen a kegyetlen fáradtságot, hogy átvágott ezen a veszélyes és álnok helyen. Minden izma sajgott. Az arca, keze még mindig vérzett a karcolásoktól. Tetőtől talpig be volt fröcskölve hig latyakkal.

(Folyt. köv.)

ERDELYI
MAGYARSÁG

1933
VI. 2.

Jól, rosszul, de mégis

Összeállították a román válogatott csapatot

Bukarest, máj. 31.

A vasárnap Bukarestben tartott triálmeccsek után ma összeállították a Balkán-Kupa mérkőzés során szereplő román 11-et. Az első meccs pünkösd vasárnapján kerül lebonnyolításra a tavalyi kupagyőztes Bulgáriával. A csapat — amelyben talán

egy kis hiba is van — a következőképpen fest: Lapusneanu, Vogl, Albu, Robe, Kotor-mány, Moravetz, Bindea, Valcov III. Al. Popescu, Bodola, Dobay. Tartalékok: Stanciu, Husztik, Sepsi, Steinbach, Kocsis és Glanczmann.

Junius 15-én kezdődik Budapesten a Munkásbirkózó Olimpiász

Nagyvárad, máj. 31.

A román birkózó szövetség, amelynek székhelye Nagyváradon van, junius 3-án, szombaton este triált tart. Ezen a versenyen a legjobban szereplő birkózókat küldik ki

Budapestre. A szövetség elnöke a Manoilla Camil mindent megtesz, hogy a próbamérkőzés sikerüljön és Románia valóban a legkiválóbb munkásbirkózókat küldje a budapesti munkásolimpiászra.

Jugoszlávia-Görögország mérkőzése nyitja meg a Balkán-kupa mérkőzéseket

Bukarest, máj. 31.

A Balkán-Kupa első mérkőzése a szombati Jugoszlávia-Görögország mérkőzés ünnepélyes külsőségek között fog lefolyni. A résztvevő országok csapatainak felvonulása után eljátszák az egyes országok himnuszait s a zászlórudakra felhúzzák a jugoszláv, görög, bolgár, és román lobogókat.

A megnyitó beszédet Gusti közölte.

ügyi miniszter távolléte miatt D. R. Ioan-tescu egészségügyi miniszter fogja tartani. Ezután az olimpiász tradíciója szerint, egy sereg galambot bocsájtanak szabadon szel megnyílik a III. Balkán-Kupa. A Balkán-Kupa bizottság első ülését szombaton délelőtt fogja tartani, amelyen kijelölik az egyes mérkőzések bíróját.

A nagykárolyi Victoria legyőzte a tasnádi Ac-ot

Tasnád, máj. 31.

Vasárnap az A. C. vezetősége jó hírnevű Victóriát látta vendégül, melytől 6:2 arányban vereséget szenvedett. A TAC erősen tartalékolva állott föl a Victoria ellen, a Victoria gyors iramu klasszikus játékával

az első félidőben 8 perc alatt 2 gólt ért el. A TAC védelem teljesen béna volt, mivel a védelemből 3 jó ember hiányzott, akik a zrlahi Unirea elleni mérkőzésnél súlyos sérüléseket szenvedtek. Jó bíró volt Erdős.

Temesváron

Lezajlott Románia boxbajnoksága

Temesvár, máj. 31.

Vasárnap este szépszámu közönség előtt bonyolították le Temesváron a románai bajnokságok döntő küzdelmeit. A légsúly országos bajnoka a temesvári Gilicze III. lett, ellenfél nélkül. A pehelysúly bajnoka a bukaresti David, aki technikai kiütéssel győzött a bukovinai Motal ellen.

A könnyűsúly hozta az első bántási győzelmet, amennyiben a resicai Tóth Géza biztosan nyerte bajnokságot a munteniai Manescu előtt. A weltersúly bajnoka Dörfler (temesvári Ilsa), aki technikai fölényrel győzött a bukovinai Nistor ellen.

A bajnokság legszebb küzdelmét az erdélyi bajnok Bükös és a bukovinai Petrescu vívták. Bükös pontozással győzött. A nehézsúly csoport döntő mérkőzése a volt országos bajnok Brüchler súlyos vereségével végződött. A bajnokságot a bukovinai Stanescu nyerte, aki kiütéssel végzett a temesvári bajnokkal.

RADIOMŰSOR

CSÜTÖRTÖK

BUKAREST. 12: Gramofon. 17: Dinicu zenekar. 19: Előadás. 19.20: Gramofon. 20: Dalest. 20.20: A rádiózenekar szimfonikus hangversenye. 21.15: A hangverseny folytatása.

BUDAPEST. 6.45: Torna. Utána gramofon. 10: Felolvasás. 12.05: Gramofon. 13.30: Cigányzenekar. 16: Novella. 17: Gazdasági előadás. 17.30: Kentler-trio. 19.20: Előadás. 19.30: Operanövendékek vizsgaversenye. 22 és 30: Jazz-zene

25 nyereményes tombolánk
főnyereménye egy SINGER
varrógép!

Hat órával halála után még meleg volt egy fiatal asszony holtteste

Az egybegyűlt tömeg nem engedte eltemettetni a halottat

Arad, máj. 31.

Mikélaka egyik alacsonyterű házassága előtt ma délután hat óra tájban nagy néptömeg tárgyalta izgatott hangulat közepette az ott lakó Dreicin Mária halálának különös történetét.

Dreicin Mária textilgyári munkásnő ugyanis a délutáni órákban egészen váratlanul rosszul lett, összeesett, végtagjai kihűltek, szemei fenakadtak és mindenképen olyan benyomást keltett, mintha meghalt volna. A 19 éves egészséges, ereje teliében levő nő váratlan halála mélyen megrendülve érintette hozzátartozóit, akik semmiképen se akartak hinni abban, hogy percek előtt még viruló leány oly váratlanul elköltözött volna az élők sorából. Élesztgettek is minden módon az alélt asszonyt, de miután az élet legkisebb jelét sem adta, a hozzátartozók bejelentették az esetet a rendőrségnek, ahonnan Cerkes rendőrkomiszár szállt ki a helyszínre s azonnal jelentette a gyanús körülmények között megtörtént halálesetet az ügyészségnek. Gutunoi ügyész csakhamar megérkezett a helyszínre a hatósági orvos kíséretében. Az orvos tüzetes vizsgálat alá vette az asszonyt és konstataulta, hogy az halott.

Időközben az uccán hatalmas tömeg gyűlt össze. A környéken mindenfelé csak Dreicin Mária titokzatos halálát tárgyalták és amikor meghallották, hogy az orvos a beállt halált konstataulta és a holttestet ügyészi rendeletre fel fogják boncolni — túlmultuózus jelenetek játszódtak le a mikélaka

kai uccán. Mindegyre azt hajtogatták, hogy Dreicin Mária él és élve fogják felboncolni.

— Él még... él még... kiabáltak összevissza és fenyegetően tömörültek az időközben kiszállt halottaskocsi köré. Amikor a holttestet ki akarták szállítani a házból, a tömeg megakadályozta azt, hogy a testet feltegyék a halottaskocsira, úgy hogy az ügyészségi rendelet ellenére Dreicin Mária lakásában hagyták. A hozzátartozók később magánorvoshoz fordultak, aki konstataulta, hogy a test a hat óra előtt bekövet-

kezett halál ellenére is meleg. Az ügyet ismét jelentették a rendőrségnek, ahonnan Cerkes komiszár ismételtén kiszállt a helyszínre.

A rendőrség a rejtélyes ügyben megindította a nyomozást, amelynek során a fiatal asszony lakásának egyik mellékhelyiségében egy véres matracot találtak, amit bűnjelként le is foglaltak. A nyomozóközegeknek az a véleménye, hogy valószínűleg egy tiltott műtét esete forog fenn.

Háboru a legelő miatt két csikmegyei község közt

A főügyész és a csendőrség vonultak ki Csikszeredáról a községházára terelt jóságok miatt

Csikszereda, máj. 30.

A csikszeredai ügyészséghez jelentés érkezett, hogy Felsőlunka és Mihaileni község lakosai között súlyos incidens játszódott le a legelő miatt. A mihaileniek legelőjéből többszáz holdat Felsőlunkának ítélte oda az agrárbizottság. A mihaileniek ebbe nem nyugodtak bele, a felsőlunkaiak jóságait

mindig elzavarták a legelőről, tegnapelőtt pedig se szó, se beszéd összegyűltek nagy tömegben, összetertették a lunkaiak jóságait és behajtották egyenesen a mihailenii községébe udvarára.

Csikszeredáról a főügyész, a csendőrpáncsnok és a vizsgálóbíró szállottak ki a legelő-háboru elsímitása végett.

Budapest jelenti:

Albrecht főherceg lesz Horthy kormányzó helyettese

Budapest, máj. 31.

Budapesti jelentés alapján közöljük, hogy a magyar kormány törvényjavaslatot készít elő a kormányzó hatáskörének kiszélesítéséről. A törvényjavaslat szabályozza a kormányzó házfelosztási jogát és egyben gondoskodik a kormányzó helyettesítéséről is. A kormányzó helyettesét a törvényjavaslat szerint a törvényhozás két háza fogja megválasztani. Hír szerint ezt a múltóságot Albrecht főherceggel szándékoznak betölteni.

Elfogták, de megszökött Gáspár János a hírhedt tordai feketeautós bandita

Torda, máj. 31.

Megemlékeztünk néhány nappal ezelőtt arról, hogy a bukaresti rendőrségnek sikerült egy razzia alkalmával elfogni Gáspár Jánost, a hírhedt feketeautós banditát, aki néhány héttel ezelőtt szökött meg a tordai fegyházból.

Erős fedezet mellett indították el a veszedelmes rabot a tordai ügyészség fogházába, Bukarestből, a rendőrségről.

A rab azonban nem érkezett meg, csak

az őrizetével megbízott rendőr, aki az átirat átadása közben a rendőrfőnök legnagyon meglepetésére kijelentette, hogy a rab utközben megszökött. Érintkezésbe lépett ugyan a környező állomásokkal, de valószínűleg a szökevény a mezőkön keresztül más irányba menekülhetett. A tordai rendőrség megkeresése alapján az egész Munténia csendőrségét és rendőrségét mozgósították a veszedelmes ember kézrekerítésére.

Lelőtte szerelmesét, majd öngyilkos lett egy emigráns orosz leány

Belgrád, máj. 31.

Véres szerelmi tragédia játszódott le tegnap Belgrádban. Fomina Tatjanának, egy emigráns orosz főur 18 éves feltűnő szépségű leányának hónapokon át udvarolt a Bosnyák Kereskedelmi és Iparbank Vigdor nevű cégvezetője, aki ígéretet tett a leánynak, hogy elveszi feleségül.

Az utóbbi hetekben azonban elhidegülés állott be a szerelmesek között és két hónappal ezelőtt a cégvezető közölte a leánnyal, szakít vele, mert más lányt vesz el feleségül.

A cserbenhagyott orosz lány erre borzalmas bosszúra határozta el magát és azt végre is hajtotta. Tegnap éjjel a nála levő lakáskulccsal bement Vigdor lakásába, ahol a férfit a hálószobában alva találta. A lány odalépett az alvó férfihez és azt egyetlen revolverlövessel agyolította, majd maga ellen fordította a revolvért és szívenlőtte magát. A házbeliek reggel mindkettőjüket halva találták meg.

Parasztláza dás egy regáti földbirtokosnő ellen

Jasi, máj. 31.

Pogea község parasztsága ma mezőgazdasági szerszámokkal felszerelve megtámadta Cantacuzino Mária földbirtokát s annak berendezését, valamint a birtokhoz tartozó kastély butorzatát összerombolta. A parasztlázadás oka az, hogy a hercegnő elutasította a parasztek igényét bizonyos kedvezményekről. A bosszuhadjárat vezéreit a csendőrség letartotta.

Agyonlőttek egy magyart a jugoszláv határőrök

Zalaegerszeg, máj. 31.

Mikes gróf szombathelyi püspök vasárnap bérmauton volt Zalamegyében és eközben vasárnap délután Gáborjánházára érkezett. A püspök érkezésének hírére a jugoszláv területen lakó magyar katolikusok közül is többen jöttek át magyar területre,

hogy püspöki áldásban részesüljenek.

A jugoszláviai magyarok a szertartás után hazaindultak és amikor már visszatértek, a határon a jugoszláv határőrök az egyik magyar gazdát agyonlőttek. Hír szerint az ügynek diplomáciai folytatása lesz.

Ki provokált Sinfalván?

A kormányhoz akart fordulni a Magyar Párt, de a kormány a kommunikében állapította meg, hogy a magyarok az okai a rombolásnak

A magyarok provokáltak -- mondja a kormány

Kolozsvár, máj. 31.

Dr. Boros György unitárius püspök felkereste a feldúlt Sinfalvát, ahol elsősorban Árkosi Tamás unitárius lelkészt látogatta meg. A szerencsétlenül járt család tagjainak az az egyetlen ruhája, cipője maradt meg, ami éppen akkor rajtuk volt. Egyetlen ép butoruk nincsen. Az éjszakát a nagynehezen összeillesztett butorromokon töltötték. A rombolók a lelkész leányának egész kelenyét elvitték és egy egész életen keresztül összegyűjtött és megkimélt holmiból egyetlen ép darab sem maradt.

A püspök végigjárta az összes kárvalott gazdákat, mindenkihez volt néhány bátorító, vigasztaló szava.

Sinfalváról átment Borrévre, ahol Botár Ferenc unitárius vendéglőst látogatta meg, akit legérzékenyebben sújtott a mőcök támadása.

Boros püspök egyébként táviartot küldött Vajda miniszterelnöknek és Gusti köz. oktatásiügyi miniszternek, amelyben elégtelt és kártérítést kért lesújtott hívei részére, továbbá erélyes intézkedéseket, melyek a jövőben az ehhez hasonló merényleteket meggátolják.

Erélyes tiltakozásra készül a Magyar Párt is.

Sinfalváról jelentik: Körülbelül ötszáz ember követte el a sinfalvai magyarok elleni merényleteket.

Ezeket négy egyetemi hallgató névszerint: Bálint Alexandru, Mischian Joan Rascas Gavril és Borza Gligor vezették. Pillanatok alatt romhalmazzá váltak a tiszta és rendes házak, nem kimélték a legutolsó poharat sem, félholtra verték a betegeket, öregeket és gyermekeket.

Magyarigenen is romboltak a tüntetők

Gyulafehérvárról jelentik: A Gyulafehérváron tartott revízióellenes gyűlés után is megisméltődtek a múltév december elsejei események. A gyűlés befejezése után csendben-rendben hazavonultak a celmaiak és az igenfalvi gyűlésezők, azután megindultak a magyarigeniek. Eleinte rendben haladtak, majd Magyarigen határában hangos hurrá kiáltozásba fogtak és így érkeztek a faluba, ahol legelőször is négy ablakot bevertek majd hangos lármával tovább vonultak.

Pontosan este fél 10 órakor újból ki-tört a láрма és megkezdődött a második tá-

madás, amely alkalommal 14 ház ablakait törték be.

Két revolverlövés is elhangzott, de nem lehetett megállapítani, hogy hova löttek.

Dr. Eöry István lakásába a betört ablakon át

kőzapot zudítottak.

Jellemző a kövek nagyságára, hogy az ablakától mintegy öt méter távolságra levő vaskályhaellenzőt felborították.

A lakásban két darab hatalmas követ találtak, de lehet, hogy több is van. De dr. Eöry a kiszállott csendőrszázados vezetése alatt irányított vizsgálatig semmit sem hajlandó lakásán megmozdítani s így a he-dobált köveket még nem szedték mind ösz-

sze.

Janky Lajos gyógyszerész lakásán szintén bevertek két ablakot és özv. Ajtay Bálintné lakásán is. Sulyos támadást intéztek Illyése Elek szabómester háza ellen.

Miután minden ablakot bevertek, a lakásba is behatoltak, összerongálták a butorokat.

A személyeket nem bánthatták, mert közben bevonult a csendőrség s megakadályozta őket ebbeli szándékukban. Az öt tagból álló csendőrség mindent megtett a tüntetés elfojtására.

Két fővezért le is tartóztattak, de a többi meg terrorisztikus fellépésére kénytelenek voltak szabadon bocsájtani őket.

A kormány kommunikéje

Bukarest, máj. 31.

A sinfalvai zavargásokról a kormány tegnap a következő hivatalos kommunikét adta ki:

„A tordamegyei Cornesti községben, ahol a lakosság nagy része magyar, május 25-én, a hősök napján a magyar legények táncmulatságot rendeztek, amelyen megverték a román legényeket. A május 28-i anti-revizíós gyűlésről visszatérőben a cornesti legények arra kérték a környékbeli románokat, hogy vegyenek elégtételt. A visszatérő románok Cornestiben leszállottak, az uccán tüntetést rendeztek a magyarok ellen, a magyarok azonban provokálták őket. Erre

verekedés kezdődött, a románok a házukig kergették a magyarokat és néhány ablakot bevertek. Valótlan, hogy házakat romboltak volna le, valótlan, hogy állatokat öltek meg. Az az ember, aki agyszélhűdésben halt meg, csak másnak halt meg és a tüntetéshez semmi köze ennek a halálesetnek. A vegyes bizottság, amelyben a sinfalvai ref. lelkész is helyet foglalt, megállapította, hogy az összes okozott károk összege ezer svájci frank.”

A kormány kommunikéje szerint tehát a magyarok provokáltak. Előre sejtettük, hogy így lesz...

Egy vasmunkás borzalmas családirtása Kolozsváron

Kolozsvár, máj. 31.

Borzalmas családi dráma játszódott le tegnap Kolozsváron. Végh Gyula vasmunkás egy katonai szolgálati fegyverrel, amit sógorától kapott kölcsön, agyonlőtte tőle különváltan élő feleségét Lukács Annust, megsebesítette a karján tartott csecsemőt, lelőtte anyósát is, akit súlyos sérüléssel szállítottak a kórházba. A borzalmas vérengzés után Végh Gyula agyonlőtte magát.

Nagyváradon az adósok és hitelezők közötti béke érdekében

Gyűlést tartottak az új konverzió ellen

Nagyvárad, máj. 31.

Tegnap délutánra hívta össze a biharmegyei Agrár Szindikátus azt a gyűlést, amely az adósok és hitelezők helyzetét volt hivatva rendezni, különös tekintettel az új konverziós törvényre.

A gyűlésen Pop Iosif szentjobbi apát elnökölt, de megjelent Popoviciu Péter dr. prefektus, Roxin Todor, Popa Todor, Hegedűs Nándor képviselők, Niste Jakab, Dr. Malor Miklós, Fried János, Dr. Turla Miklós.

Pop Iosif nyitja meg az ülést. Hivatkozik a világválságra és hangsúlyozza, hogy az adós és hitelező harca felborítással fenyegeti a társadalmi egységet.

Niste Jakab pontos statisztikával mutatja ki az adósságok nagyságát és hangoztatja, hogy jelen körülmények között a kérdés megoldása lehetetlen.

Dr. Turla Miklós az adósságok csökkentését sürgeti és kiemeli, hogy a konverziós törvény egyes szakaszai bolsevisztikusak.

Hegedűs Nándor képviselő a bankok il-

letve a hitelezők bevonását követeli. Roxin Todor, Popa Todor, Cosma és Fried János beszéde után végetért a nagyfontosságú gyűlés.

Vonaton és autón közlekednek a nagyvárad-csernovici vonalon

Máramarosziget, máj. 31.

Jelentettük már, hogy a Nagyvárad-Csernovic között közlekedő közvetlen vonat utasok nélkül közlekedik, mert a cseh hatóságok utlevelet követelnek. Vanghelescu vasúti igazgató ebben az ügyben most Máramaroszigetre érkezett és a nagyvárad-csernovici vasúti közlekedés új rendjét a közlekedőképen állapította meg: Váradtól Szigetig vonat, Szigettől Nagybányáig vasúti autóbusz, Nagybányától Beszterceig autó, Csernovicig ismét vonat. Ilyenformán azonban az utazás 20 óráig fog tartani.

**Gázgyári koksz
kátrány
termelői áron**

FISCHER CLUJ, Str. Enescu 15.

Összedőlt a kaliba és megölt a beomlott tető egy sepsiszentgyörgyi cigányt

Sepsiszentgyörgy, máj. 31.

Rostás János sepsiszentgyörgyi cigány kunyhójában aludt, amikor a nyomoruságos kaliba teteje beomlott és agyonlőtte a szerencsétlen embert.

Szombatig fogadjuk el a lapfejeket

Mint mindig, úgy most is a tombolájának lejárata előtt fokozottabb az érdeklődés mindenfelől nagy tömegben érkeznek be a lapfejek kiadóhivatalunkba.

Figyelmeztetjük olvasóinkat, hogy a lejárt tombola

lapfejeit szombatig fogadjuk el a kiadóhivatal.

Igyekeztek tehát mindenki haladéktalanul beküldeni a 20 érvényes lapfejet, még pedig vidékről a bizományosok útján, helybeli olvasóink pedig közvetlen behozhatják.

Kérdőzködésekre válaszolva, itt közöljük újabb olvasóinkkal, akik részt óhajtanak venni a megindult 25 nyéreményes tombolában, hogy a hiányzó lappéldányokat pótolhatják újabb számokkal. A fontos az, hogy a tombola lejárata alkalmával 20 darab azámozott lapfejet szolgáltatassanak be. Így akarjuk biztosítani Erdély azon részeiben, ahol lapunk terjesztése most indult meg, az új olvasók részvételét a most megindult tombolában, melynek ma 7. sorszáma van.

Brailában a háziur

Megölt egy gyermeket mert megrongálta a házfalat

Braila, máj. 31.

Röviden már beszámoltunk arról, hogy Brailában meggyilkoltan találtak egy gyárudvaron egy ötéves kislányt. Az oszlásnak induló holttestről kiderítették hogy Marie Jo-

nescu az áldozat, aki még április 29-én tűnt el szülei lakásáról. A nyomozás megállapította, hogy a gyermeket egy szomszéd gyilkolta meg, mert megrongálta a házfalat. A gyilkos letartóztatása küszöbön áll.

Susztér, aki passzióból pénzt hamisít

Másfél évet kapott a nagyváradi pénzhamisító

Nagyvárad, máj. 31.

A nagyváradi törvényszék negyedik szék előjában Popescu-Babic tanácsa Kállai Sándor cipész pénzhamisítási bűnperét tárgyalta tegnap. Kállai ellen az volt a vád, hogy a múlt év folyamán 75 darab magyar pengőt hamisított.

A leánya Debrecenbe utazott a hamis pénzzel, de a primitív hamisítványokat nem tudta eladni és a rendőrség letartóztatta.

A magyar bíróság kétévi fogságra ítélte, majd az iratokat áttették Nagyváradra, ahol Kállai büntügyi aktáihoz csatolták azokat.

A tegnapi tárgyaláson Kállai nagyon furcsán védekezett:

— Én kérem — mondta — csak azért csináltam pengőket, mert passzióm telt vele. Egy dobozba tartottam a pénzt, de a leányom kilopta onnan és tudtomon kívül Debrecenbe vitte. Én pedig nem akartam, mert csak passzióból csináltam.

A törvényszék azonban nem fogadta el ezt a védekezést és Kállait másfél évi börtönre ítélte. Ebből azonban kilenc hónapot kitöltöttek vettek az eltöltött vizsgálati fogsággal.

A nyugtákkal elszámolt, de a

247 ezer lej adót elfelejtette befizetni a lugosi perceptor

Lugos, máj. 31.

Nistor Vintila teregovai perceptor a múlt héten megjelent a pénzügyigazgatóság előtt és bemutatta az elszámolást 274 ezer lej beszédett adóról. Amikor a nyugtákat

verifikálták és a pénzt be kellett volna fizetnie a pénztárnál, Nistor hazament a pénzzel együtt. Másnap pedig azt mondta a pénzügyigazgatónak, hogy a pénzt ellopták tőle. A nyomozás folyik.

Habsburg Ottó és édesanyja meglátogatták Antal főherceget és Ileana hercegnőt

Bécs, máj. 31.

A bécsi Barna Házban a nemzetiszocialisták központi szervezete sajtó-értekezletet tartott, amelynek során kérdéseket intéztek a vezetéshez azzal kapcsolatban, hogy a közelmúltban az egyik nemzeti szocialista lap közölte azt a hírt, hogy Zita királynő és Ottó királyfi Ausztriában tartózkodtak. A kérdés arra vonatkozott, hogy a nemzeti szocialisták meggyőződtek-e a hír valóságáról és ha valóban az exkirályné ausztriai tartózkodása a Habsburg-ház restaurálásával függ össze, a nemzeti-szocialista part

milyen magatartást tanúsít a legitimistákkal szemben?

Erre a kérdésre dr. Fraunfeld kerületi vezető válaszolt és kijelentette, hogy a hír valóságáról meggyőződött. Zita királyné és Ottó trónörökös Vorarlbergnél francia autón jöttek át az osztrák határon s innen Tirolba mentek, majd Mödlingben tettek látogatást Antal főhercegél és Ileana hercegnőnél.

Zita királyné tíz napig tartózkodott Ausztriában, majd Ottó királyfival együtt elhagyta az országot.

Csikmegvei hírek

Csikszereda máj. 31.

Blága Krisztina gyimesi származású 16 éves cselédleány öngyilkossági kísérletet követett el. A padlásán felakasztotta magát. Idejében észrevették és megmentették az életnek. Tettét szerelmi bánatában követte el. — A csikszeredai törvényszék felmentette Cocoiu Györgyné és fia gyergyóbékási lakosokat, akiket az erdőőr jelentett fel, dacára annak, hogy szabályszerű erdőkitermelési engedéllyel rendelkeztek.

FILMPALACE

Csütörtő. ön utoljára
RENATE MÜLLER
és **HANS NIESE**

Vihar a vizes pohárban

Bruno Frank leghíresebb vigjátéka filmen

Antirevizíós gyűlés Kézdivásárhelyen

Kézdivásárhely, máj. 31.

Május 28-án a kézdivásárhelyi „Astra” is revízió-ellenes gyűlést tartott, amelyre a környékről is behívták a román tisztviselőket, tanítókat. A gyűlésen így kb. százan vettek részt, fáklyás felvonulást tartottak és több szónok heves beszédben tiltakozott a haárok megsértése ellen.

A gyűlés elnöke dr. Bidu Valerin üdvözlőtáviratot küldött Stelian Popescunak az „Universul” szerkesztőjének.

Vajon miért?

Kényszerszabadságra küldte a miniszter egy regáti leányliceum hittantanárát

Bukarest, máj. 31.

A közoktatásügyi miniszter diszkrét vizsgálatot folytatott a husii „Elena Doamna” leányliceum hittanácsa Pocitan Veniamin ellen és a vizsgálat eredménye alapján felszólították, hogy kérjen szabadságot. Pocitan vonakodott a felszólításnak eleget tenni, mire a miniszterium hivatalból kényszerszabadságra küldte. Pocitan egyébként püspökhelyettes.

1000 lei jutalomban

részesül az, aki 100 drb Tulipán védlegű kaszából 1 rosszat talál. Gyári lerakat. —
STERN JOZS F vaskereskedésében ORADEA
Nagypiactér 2.

APROHIRDETÉSEK

Nem üres reklám, hanem valóság, hogy 6 drb. művészi 70 leért csakis Róna fényképész készít, Teleki-u. 4.

PERFEKT főzőnőt jó bizonyítvánnyal azonnal felveszek. Gerliczy ucca 5. 671

FIATAL fiu felvétetik fogylalt áruértéshoz. Restaurant Eisele, kishidő.

MINDENES főzőnőt jó bizonyítvánnyal azonnal felveszek. Bazilliné, Villanytelep. 672

FŐZÉSHEZ értő mindenek szobaleány keresek hosszú bizonyítványokkal. Fehér Körös ucca 12.

HAZMESTER szerelő felvétetik. Str. Nic. Balan 3, Darvassy-palota mellett.

KIADÓ szoba, konyha, pékség és tizlet magános udvarral, Liskai telep, Str. Romus 2. 669

BASZTOR-NYOMDA ORADEA